

Tờ Viết Nam thuy^n nhân cuộn cùng tíi níu c M sau hín hai míi ním phiêu lùu trên bińn Thái Bình Dương.

Anh Lê Văn Níi đứng trước văn phòng luật sư đã tranh đấu cho anh đâc tí nín tíi Hoa Kù / Photo courtesy SOSBoatpeople

Khi chỉc thuy^n mong manh chí mõt sí ngíi vùt bín ra khíi híi phùn Viết Nam ním 1989, Lê Văn Níi là mõt thanh nièn.

Tháng Ba ním 2010, đâc chùp thuùn qui chí tí nín vì lý do tôn giáo, ông Lê Văn Níi trù thành thuy^n nhân cuộn cùng đùn M sau hai míi ním và tám thâng lùu lùc trên nhùng hòn đùo lùn nhù cùa Thái Bình Dương.

Hùn 20 ním giùc mù đâ trù thành sù thùt

Mùc Đùi Sùng Ngù i Viết Khùp Níi hôm nay kù lùi chuy^n đùnhùng mí míy ním cùa Lê Văn Níi tù đùo này qua đùo khâc trùcc khi tùp vào đùo Guam, lùn thù híi ngoùi cùa Hoa Kù vù khoùng vài trùm ngù i Viết, đùcc phép lùi mõt cách chính thùc sau nhiùu lùn ra trùcc Toà Di

Trú đà a phò ng.

Ngày trục tiếp từ Washington bay qua Guam để giúp đỡ ông Lê Văn Nuôi và một pháp lý, tên sĩ Nguyễn Đình Thành, giám đốc điều hành Uỷ Ban Cứu Ngư i Vượt Biển, kể lại:

Khi đến đảo Guam thì anh Lê Văn Nại gập mặt ngồi quen cũ là Thủ Nghè là chò Bé Ba. Đây là số tình cờ hi hữu vì công đồng người Việt ở Guam chưa có bến tránh ngư i. Nhóm số quen biết đó mà chò Bé Ba cùng với công đồng người Việt nhỏ bé ở Guam đã xúm lại giúp đỡ cho anh Nại, hướng dẫn anh Nại đi tìm lùt số, giúp anh ra trình diễn và chính phủ Mỹ đã xin lỗi Hoa Kỳ.

Thủ tướng chính phủ Hoa Kỳ muốn trả c xung đột anh Lê Văn Nại và Việt Nam vì cho rằng anh không có lý do gì để xin lỗi nhưn. Bên lùt số của Sở Di Dân Hoa Kỳ quyết chung minh rằng anh Nại số đắc an toàn khi trả về Việt Nam bằng cách trình trả lùc tòa bến phúc trình về tì do tôn giáo của Bộ Ngoại Giao Hoa Kỳ, qua đó cho thấy Việt Nam là một quốc gia không có vấn đề bất dung tôn giáo.

“Về chánh án ra lệnh ngưng phiên xử để có thời gian điều bến phúc trình của Ủy Hải Hoa Kỳ Việt Do Tôn Giáo Quốc Tế:

Tháng Ba năm 2010, chúng tôi đã xác tin mang là quan tòa triều tụp lệnh và tuyên bố anh Nại chính thức được thả nhân là tìn sốn tì Hoa Kỳ.

Bên phía lùt số của anh Nại thấy còn phải chứng minh ngay lập tức. Công đồng người Việt ở Guam đã tìm mọi cách và cuối cùng liên lạc với chúng tôi.

Nhưng chiếc ghế mong manh cũng vẫn lùi ra bến khi tìm tòi do. Lời minh họa

Tác Giả: Thanh Trúc, phóng viên RFA
Thứ Sáu, 28 Tháng 5 Năm 2010 14:10

Tù chung Bé Ba là người của Thủ Nghè cung cấp cho gia đình anh Lê Văn Khoa, dùn nhung người khác trong đó có bà Kim Chi, mà sáu quen biết với giáo sư Nguyễn Ngoc Bich, và bà Nancy Bùi ở Washington, dùn tôi tin rằng bà Nguyễn Đình Thông và Ông Ban Cứu Nguyễn Việt Biên.

Tháng Mười Một năm 2009 ông Nguyễn Đình Thông dùn Guam, phái hàng cùng luật sư của ông Lê Văn Khoa:

Tại Toà Án chúng tôi đã trình bày là anh Lê Văn Khoa ra đi vì lý do sáu bị người đãi vua và tôn giáo. Luật sư bên Sở Di Trú Hoa Kỳ dùn chứng rằng hiện nay vẫn tôn giáo của Việt Nam rất thoái mái. Họ dùng sáu phúc trình tôn giáo thay đổi tên riêng của Bộ Ngoại Giao Hoa Kỳ để chứng minh điều đó.

Khi chúng tôi ra toà đã làm nhân chứng thì chúng tôi đã nêu ra cho quan tòa biết còn một số phúc trình nữa của Ủy Hội Hoa Kỳ Về Tôn Giáo Quốc Tế, và trong số đó có một số điểm là mâu thuẫn với các phúc trình của Việt Nam là một trong những mâu thuẫn quan trọng nhất trên thế giới có tính trung đàm áp tôn giáo tại Việt Nam.

Trong số các số phúc trình này, số chính án ra lệnh ngưng phiên xử đã có thời gian dài số phúc trình của Ủy Hội Hoa Kỳ Về Tôn Giáo Quốc Tế:

Tháng Ba năm 2010, chúng tôi đã xác định là quan tòa triệu tập lần đầu và tuyên bố anh Lê Văn Khoa chính thức được thả sau khi bị bắt tại Hoa Kỳ.

Rồi khai hối phục Việt Nam năm 1989

Bây giờ xin mời quý vị nghe tôi dòng thời gian đã nghe ông Lê Văn Khoa thuật lại câu chuyện về việc bị bắt hai tháng năm trước đó. Vì sốn thân và gia đình bị cản trở trong việc thi phục vụ, họ không muốn đi kinh thành miếu cũng như đi nghĩa vụ quân sự, nên họ tìm cách trốn đi nhưng thất bại:

Tại năm 1989 thì mình mới vừa tốt nghiệp đại học. Mình đi tị nạn Borneo, sau đó sốn một tuần thì di chuyển qua đảo Lombok. Khi có nhu cầu nghe nói sốn tôi các đảo tị nạn trung việt thì Cao Ủy cấp tàu sốn đã chia nhỏ sốn tị nạn. Vô đó thêm một tuần nữa thì vô tị nạn Galang.

Sống tị nạn Galang sốn sáu năm, qua những đợt phỏng vấn và thanh lọc, những Lê Văn Khoa không đếm được sốc nào sốn. Lúc đó cũng là thời điểm 1996, các trại tị nạn ở Indonesia chuẩn bị đóng cửa và cống bách thuỷ nhân sốn vẫn nguyên quán. Không sốn trại sốn Việt Nam, anh Lê Văn Khoa cùng một nhóm sốn bị trục vào rừng:

Mình trục sốn dọc theo đường lùm đê a sốn cát để tránh sốn kiểm soát của cảnh sát sốn sốt chó đi theo. Sốn sốc sốc thì không có mùi hương sốc, chó không bắt sốn sốt. Mình sốn đó khoảng hai tháng, sau đó mình sốn hai ngày sốn sốn chèo xuồng ra xa sốn sốn căng buồm chèo theo sốn sốy cái đê sốn xuồng sốt Jakarta.

Tác Giả: Thanh Trúc, phóng viên RFA
Thứ Sáu, 28 Tháng 5 Năm 2010 14:10

Vì đây là một thách thức không có bàn mà chỉ với một bến đỗ đi biển, gió lên thì căng buồm mà lồng gió thì chèo, một gần hai tháng anh Ngi và ba người bến tấp vào một vùng đỗ quá Jakarta một chút:

Đến Chitrabon thì ghe hụt, mình vô đó đón mua dầu chai để ghe không mua không đón vì dân ở đó không xài tiền đô. Hai nhà dân đã a phỏng thuyền có ghe lù bèn trình cành sát. Cành sát đã a phỏng lùi hỏi mình cũng khai thiết là mình trên tầu trôi ra mình muốn tìm tầu do mình muốn qua Úc. Hỗn dòm chiếc ghe mình rồi nói đi qua Úc mà đi ghe này là chót.

Cành sát ở đỗ Chitrabon bắt nhóm anh Ngi giao qua Sứ Di Trú. Sau khi điều tra, tất cả bốn giây vào nhà tù của Sứ Di Trú ở Jakarta. Đó là tháng Mười Một năm 1996. Tại đây, gấp nhung nhân viên Cao Ủy Nhân quyền Indonesia, cả nhóm bày tỏ nguyễn vắng là không muốn trả lùi Việt Nam. Sau đó nhân viên Cao Ủy can thiệp để cả bốn đồn cảng giam vào nhà tù riêng để i sách số đông hoàng hụt.

1996 rùi Jakarta đi Bali

Đến đây, nhung đồn cảng đi lùi thông thường trong tù, anh Lê Văn Ngi giúp đỡ các nhân viên Sứ Di Trú mồi viễn tầu đến đỗ, lau chùi, rửa xe đến sáu bàn ghế. Đặc biệt hơn nữa, nhân viên Sứ Di Trú tin tưởng và thành thạo cho ra ngoài để đi chót:

Một chiếc thuyền gỗ may mắn đón tàu lùi kéo vào cập cảng. Photo courtesy UNHCR

Bắt đầu mình lùa mây anh bốn đống chí hụt, có tánh nhung nị, gom nhau lùi đòn đòn đi nịa. Nhưng lùn đòn đòn ra đi chót thì mình tìm đòn đòn đi nịc bùi.

“Mình gom tiễn xin đòn đòn cảng cảng ngang em rồi mua vé, bốn anh em trên xuồng đòn du lịch Bali. Mình tính xuồng đó rồi mình mua một chiếc ghe nhung đòn đòn chót qua Úc, vì đòn Bali gần vịnh Úc.

Anh Lê Văn Ngi đã xin tiễn cảng thân nhân đang ở nước ngoài, sau đó gom nhung nhung đi cùng lùi, mua vé xe từ cảng hành chót xuồng Bali:

Mình gom tiễn xin đòn đòn cảng cảng ngang em rồi mua vé, bốn anh em trên xuồng đòn du lịch Bali. Mình tính xuồng đó rồi mình mua một chiếc ghe nhung đòn đòn chót qua Úc, vì đòn Bali gần vịnh Úc.

Tại đòn Bali thì tiễn cũng cảng, không có giày tầu tuân thân nên không thể mòn mòn nhà tầu. Cả bốn

người bơi qua đảo Plambok, tìm đường đến một làng ven biển để xin đi đánh cá và chờ thuyền.

Qua tối Plambok, một người đánh xe ngựa từ bến đỗ a cảng bến đỗ a chờ người quen thì mới hay người này đã chết mấy năm rồi. Thấy tôi nghi ngờ, người tài xế xe ngựa cho vào nhà tá túc một đêm. Qua hôm sau, bột mì này mua vé xe ngang miền duyên hải, ông tài xế xe ngựa nói là đường đi rất xa và cần cùngh đó rất khó khăn. Đó là cảng bến quyết định mua vé xe quay trở lại Borneo, tìm một người cung cấp bến cảng hố trục kia.

"Qua hôm sau, bột mì này mua vé xe ngang miền duyên hải, ông tài xế xe ngựa nói là đường đi rất xa và cần cùngh đó rất khó khăn. Đó là cảng bến quyết định mua vé xe quay trở lại Borneo

Qua một tối ngoài bến xe, tìm đường đến nhà người cung cấp sát Indonesia sáng hôm sau, cảng bến đỗ cảng ngang cung cấp sát giàu lòng hồ tâm mang đi kiểm việc làm. Anh Lê Văn Nghi và hai người bến đỗ cảng gởi lên riêng phái đường cảng, người còn lại xuống làng chài theo ghe đánh cá. Trên rồng làm việc vất vả, ăn uống kham khổ mà lại không có tiền lỏng:

Bột đỗu mình bồi phù thòng, cảng làm một chút là thấy mệt, mình nói với hai anh bến kia thà đi làm biển mà có ăn và khao hén chán còn trong rồng kiệu này, xác nồng mà không trả tiền riết chán chát.

Nói chung họ còn ở Việt Nam mình đâu bồi đánh cá, nhổng ra đó vì bồi bù cảng thì phai đi, nói chung cũng gian nan dỗi lòng. Theo ghe bồi đi cào tôm thì nói chung cũng may mắn, đánh tôm có lúc trúng dỗi lòng thành ra mìey ông Indo là đó cũng thích kêu mình đi làm cho người ta, anh em đỗa nào cũng có công ăn chayen làm, có ghe đi có tiền ra vô đàng hoàng.

1999 rời Borneo về New Zealand

Trúng đỗ cảng mìey lòng tôm, bến ngang cảng dành để mua một chiếc ghe riêng, mìn thêm tiền cảng chờ đỗ trang bồi máy móc trên tàu. Sau một thời gian trả hết nợ, cảng bến lại tính chayen ra khỏi. Nhỏng đỗn lúc đó thì mệt trong bến ngang, vì thích cung cùngh tui làng chài này, quyết định ở lại. Hai năm sau, mệt ngày trời yên bến lòng, cảng ba gióng buồm rời đỗ Borneo: Bồi Borneo thì mình tính đánh mệt vòng xuồng hông đông đi về phía Sulawesi rồi xuồng đỗn Papua New Guinea rồi Solomon, mìey cái đỗ o dài i đó. Mình tính là sẽ bồi Papua New Guinea, bồi Úc rồi qua New Zealand vì New Zealand mình nghe nói sẽ không bồi đánh đỗp bồi trả về Việt Nam. Thành ra mình tính mệt đỗn đỗn đỗt là xa, mình đỗ trống lòng thắc đỗu mệt đỗy đỗt.

Tác Giả: Thanh Trúc, phóng viên RFA
Thứ Sáu, 28 Tháng 5 Năm 2010 14:10

“Bởi Borneo thì mình tính đánh mệt vòng xuồng hông đông đi về phía Sulawesi rồi xuồng đón Papua New Guinea rồi Solomon, mày cái đeo dải i đó. Mình tính là sẽ bờ Papua New Guinea, bờ Úc rồi qua New Zealand

Trên đường trực tiếp New Zealand, khi coi lối bờn đón, anh Nói và hai bạn thuyền có mệt đeo ném dải i sờ quan trọng cảng Hoa Kỳ, đó là đảo Guam. Thủ là thuyền đón hông, đónh đi ngang vùng đảo Palau, đảo Yap rồi tiến về phía Guam gần hòn New Zealand đón hai phần ba đường.

Bờ tàu tuân đường Indonesia chén lối trên đường tiến về Palau, cờ biển nắn ná hờ đêng bờt và xin đi tiềp:

Tại đảo Palau này tôi đảo Palau nói đón đảo Palau kia mình chèo đi từ thuyền theo các đảo chèo không dám ra ngoài khơi nữa.

Gió a đường gập giống gió, tàu lắc hông lệnh đèn trên biển ba ngày mà không thuyền bóng dáng mệt đeo nào, ba ngày i quyết đónh quay tàu lối đón trục chèo Philippines.

Sau hai mươi bốn tiến đường hờ, hờ phát hiện mệt đeo xa và tiến về phía đó. Đây là mệt đeo nhè chèo có mày chèo dân, cũng có đeo trêng và cùnh sát. Khi nghe nhèng thuyền nhân xin sờa tàu và xin thêm dầu đeo tiềp tèc đìn, đeo trêng liền đưai hờ ra khơi vùng đảo Palau ngay lập tức vì nứu không thì ông ta sẽ bờt hờ lối.

Cuộc hành trình trôi nổi i cờ thèo tiềp tèc cho đón khi tàu cùp vào mệt hoang đeo, lối ra khơi chèo tiềp đón đảo Mulu trực khi tòi đòn cảng Yap, vùn nhè nhè mệt chèm đen trên biển đón Thái Bình Dương mênh mông.

Thì lúc đó mình tèo đeo Yap là cảng Mù rõi, mình i đó trong vòng chín năm.

2009 ròi đeo Yap hông đón Guam, Hoa Kỳ

Chín năm trên đảo Yap, làm việc cùt lòc đeo có tiến mua tàu, đong thèi lập kinh doanh đón đảo Guam nhè chèng cuộ i cảng chèo n vùt biển mệt mày năm trèi.

Lần này anh Lê Văn Nói trang bờ kinh hòn, vùa hời đeo vùa la bờn vùa GPS tèc máy đónh vùa bàng vùa tinh. Đến lúc này, mệt trong hai ngày i đi cùng anh, đã lập gia đình vùi mệt phờ nứ trên đảo Yap, quyết đónh không phiêu lối đón Guam nứa.

“Chín năm trên đảo Yap, làm việc cùt lòc đeo có tiến mua tàu, đong thèi lập kinh doanh đón đảo Guam nhè chèng cuộ i cảng chèo n vùt biển mệt mày năm trèi.

Tác Giả: Thanh Trúc, phóng viên RFA
Thứ Sáu, 28 Tháng 5 Năm 2010 14:10

Năm già chinh u ngày 25 tháng Sáu 2009, anh Nhi cùng người i bén còn lài, anh Hiếun, bét dài u ra khói. Bén ngày trên bén khói, dài n muỗi giờ sáng ngày 29 tháng sáu 2009 thì tàu cứp dài o Guam. Đến t chân lên Guam, hai người i nhéo dân dàia phúng chá đến dàing vào dàin trong thành phố.

Khi mut người i lái xe hói là muốn tới i đâu, anh Nhi nhanh trí béo cho tới i khu phố Việt Nam. Tới i đây, góp dàing hóng, anh tình cứ tìm dàic chá Bé Ba cùng quê đó rồi tới chá mà dàic nhiều người i Việt nh Guam giúp đó nhéo lài tiến sĩ Nguyễn ĐÌnh Thìng kể cùng quí và và a này: Lúc đó mình thờy mình dàic cứm giác an toàn, mình béo có vô đúng mut vùng đến tới văn minh tới do rồi đó. Mình mui đàic công nhén quyết nh nh ngày 24 tháng Ba, thì người i ta mui cứp cho mình mut cái I-94, mình có quyết nh đi làm lâu rồi là vì nhéo người i quen nhéo muy anh muy chá đến đây xin cho mình cái Working Permit, mình đi làm thành ra mình mui có chút đến nhéo nh xoay sóng và lo luật sóng này nó.

Và nhac vàng cứa người i ra đến tới thời trai trái, hón hai mui năm sau tới i đến Mỹ, là góng đó dành tiến vào Mỹ đó đến hóc mut nghé nào đó.

Câu chuyện và thuyện nhén cuối i cùng tới i Guam, munh đến tới ng đón nhéo người i tới nhn Việt Nam đến tới i lăm năm tráic, kết thúc đến đây.